

Neto nulles emisiju industrijas akts atbalstīs tīrās tehnoloģijas Eiropā

Eiropa šobrīd tīras enerģijas tehnoloģiju ieviešanas jomā atpaliek no pārējās pasaules, taču ir plāns situāciju uzlabot ar jaunu ES iniciatīvu.

Atbalsts tīras enerģijas tehnoloģijām

Lai sasniegtu Eiropas 2030. un 2050. gada klimata mērķrādītājus, nepieciešams attīstīt [tīras enerģijas tehnoloģijas](#), piemēram, saules un vēja enerģijas iekārtas, kā arī oglekļa uzglabāšanas tehnoloģijas.

[Starptautiskās Enerģētikas aģentūras 2023. gada ziņojumā](#) teikts – ja valstis visā pasaulē pilnā apmērā īsteno savas saistības enerģētikas un klimata jomā, galveno tīras enerģijas tehnoloģiju īpatsvars tirgū līdz 2030. gadam varētu pieaugt vairāk nekā trīs reizes, salīdzinot ar tā pašreizējo vērtību. Savukārt darbvietu skaits nozarē no šī brīža sešiem miljoniem varētu pieaugt līdz 14 miljoniem.

Tomēr šobrīd [Eiropa šādas tehnoloģijas lielākoties importē](#), kamēr citas valstis jau strādā pie savas tīras enerģijas ražošanas kapacitātes pastiprināšanas.

Neto nulles emisiju industrijas akta mērķi

2023. gada martā [Eiropas Komisija ierosināja](#) ieviest [Neto nulles emisiju industrijas aktu](#), kura mērķis ir stiprināt Eiropas ražošanas jaudu tīras enerģijas tehnoloģiju jomā.

Akts ir daļa no [Eiropas zaļā kursa](#), un tam būtu jānodrošina stabils pamats uzticamas un ilgtspējīgas tīras enerģijas sistēmai par pieņemamu cenu. Tas, savukārt, palielinās ES rūpniecības konkurētspēju un noturību.

Pēc Komisijas ieskatiem, tiesību akts arī samazinās risku, ka ES līdzšinējās atkarības no Krievijas fosilā kurināmā vietā varētu nākt jaunas stratēģiskās atkarības.

Uzzini vairāk par [ES Zaļo pāreju](#).

Neto nulles emisiju industrijas akta galvenie elementi

Tiesību aktā ir ierosināti pasākumi, ar kuru palīdzību plānots panākt, ka līdz 2030. gadam ES spēj nodrošināt vismaz 40 % no tai nepieciešamajām zaļajām tehnoloģijām. Akts veicinās saules fotoelementu un saules termiskās tehnoloģijas; sauszemes vēja un atkrastes atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas; akumulatoru/uzglabāšanas tehnoloģijas un citas.

Tāpat jaunajā aktā uzstādīts mērķrādītājs, ka līdz 2030. gadam Eiropas Savienībai jāspēj uzglabāt vismaz 50 miljonus tonnu oglekļa dioksīda (CO₂).

Noteikumi paredz arī stimulēt to prasmju attīstību, kas nepieciešamas tīras enerģijas rūpniecībai gan ES, gan vietējā līmenī.

Ko ierosina EP deputāti?

Parlamenta [Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja](#) savu nostāju par tiesību aktu apstiprināja 2023. gada oktobrī. [Komitejas locekļi grozījumos rosināja:](#)

- paplašināt tiesību akta projekta darbības jomu, iekļaujot tajā arī sastāvdaļas, materiālus un iekārtas tīras enerģijas tehnoloģiju ražošanai;
- nākt klajā ar plašāku un visaptverošāku likumā ietvertu tehnoloģiju sarakstu;
- paātrināt atļauju izsniegšanas procesu;
- radīt labvēlīgus apstākļus tīro tehnoloģiju industrijas parku izveidei.

Turpmākie soļi

2023. gada novembrī [Parlaments pieņēma savu nostāju](#) par Neto nulles emisiju industrijas aktu. Tagad Parlaments ir gatavs sākt sarunas ar Padomi par likuma galīgo formu.